

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

WARSZAWA
Biblioteka Krajowej Rady
Narodowej

Rok I. Nr. 203

Włocławek, sobota/niedziela 7/8 września 1946 roku.

Cena 3 złote

Mała szkoła średnia

Nie każdy z nas może zdać sobie sprawę z tego, że w nowym szkolnym roku 1946/47 zaczęła swoje istnienie nowa, wielka reforma szkoły polskiej.

W tym roku bowiem następuje przełom w nauczaniu młodego człowieka. Przystaną istnieć dawne typy szkoły średniej, ukończenie której dawało t. zw. małą maturę.

Powstaje natomiast ośmioletnia „Szkoła Podstawowa“ dawniejsza szkoła powszechna, a nowoczesna mała szkoła średnia.

Powstaną ósme klasy w szkołach powszechnych, a ulegną likwidacji I klasy gimnazjalne.

W ciągu następnych trzech lat zostaną zlikwidowane II, III i IV klasy gimnazjalne.

Cóż więc w miejsce klas skasowanych młodzież nasza otrzyma?

8 klas szkoły podstawowej i 4 klasy licealne, ukończenie których da prawo studiów na wyższych uczelniach.

Ośmioletnia szkoła podstawowa staje się dostępną dla wszystkich. Wszyscy będą mogli posiadać małą maturę. Już od piątej klasy szkoły podstawowej rozpocznie się nauczanie języków obcych oraz wprowadzony zostanie systematyczny kurs matematyki i fizyki.

Pewnie, że z braku nauczycieli nie na całym terenie Polski równocześnie reforma szkolna będzie przeprowadzona. Potrwa to jeszcze pewien czas, mimo to nowy rok szkolny zapoczątkuje w Polsce nowy okres, okres udostępniania nauki o programie gimnazjalnym dla wszystkich warstw obywateli.

Nadto przewidywana jest dalsza akcja w kierunku powiększenia liczby przedszkoli oraz podniesienia ich poziomu.

W nowym roku szkolnym przewiduje się otwarcie 6.000 oddziałów przedszkoli zamiast dotychczasowych 4.400.

W szkołach średnich tam gdzie zostanie skasowana I kl. gimnazjalna nastąpią w programach nauczania pewne zmiany, a przede wszystkim nowe instrukcje programowe, dla gimnazjum i liceum będą kładły szczególny nacisk na aktualne zagadnienia współczesne.

W szkolnictwie zawodowym dotychczasowe 4-letnie gimnazja zawodowe, oparte na 6-klasowej szkole powszechnej zostaną przekształcone na 3-letnie, oparte na 7-klasowej szkole powszechnej.

Obecne 4-letnie gimnazja oparte na 7 klas. szkole powszechnej, będą w przyszłości przekształcone na 4-letnie licea z podbudową 8-letniej szkoły podstawowej.

Szkolnictwo wyższe pozostaje bez zmian.

Włosi lepsi w ucieczce niż w walce Z Konferencji Pokojowej

PARYŻ (obsł. wł.). Na komisji terytorialno-politycznej dla Włoch zabrał głos wiceminister Wyszyński, który ostro zaatakował pretensje Włoch do Krainy Julijskiej i Triestu. Wyszyński odrzucił twierdzenie wiceministra Bonomi'ego jakoby Włochy przyczyniły się wydatnie do upadku Austro-Węgier w pierwszej wojnie światowej. Wszyscy o tym wiedzą — stwierdza Wyszyński — że Włosi są lepsi w ucieczce niż w walce. Na terytorium objętym rozszczeniami włoskimi 2/3 ludności to serbowie i słoweńcy i Triest nie może być oderwany od zaplecza Jugosławii. Traktat w Rapallo był zwykłym aktem grabieży. Wszystkie pretensje włoskie są nieuzasadnione, a propozycja odroczenia sprawy Triestu na jeden rok jest nie do przyjęcia.

Po oświadczeniu Wyszyńskiego posiedzenie komisji odroczo.

PARYŻ (obsł. wł.). Delegat polski na komisji ekonomiczno-gospodarczej oświadczył, że Polska nie wysuwa specjalnych żądań w stosunku do b. satelitów. Osi. Żąda jedynie odškodowania wojennego od Włoch w wysokości 10 milionów dolarów i od Węgier — 8 i pół miliona dolarów. Nadto Polska wymaga, aby wywiezione do Rumunii i Węgier mienie państwowe zostało jej zwrócone.

Mienie wywiezione do Rumunii przedstawia wartość 47 milionów dolarów a do Węgier — 51 milionów dolarów.

Akcja terrorystów przeszkodziła w plebiscycie

ATENY (obsł. wł.). Na skutek akcji terrorystycznej w 34 miejscowościach Tessalii nie można było prze-

PARYŻ (obsł. wł.). Na komisji politycznej przyjęte zostało żądanie Polski, aby dniem rozpoczęcia drugiej wojny światowej został uznany dzień 1 września 1939 roku, t.j. dzień napadu Niemców na Polskę. Jak wiadomo do tego czasu we wszystkich traktatach jako dzień rozpoczęcia wojny był uważany dzień 3 września

1939 roku, kiedy W. Brytania i Francja przystąpiły do wojny.

PARYŻ (obsł. wł.). W dniu wczorajszym na komisji spraw państw bałkańskich został unieważniony arbitraż przyłączający cały Siedmiogród do Węgier. Komisja uznała granice węgiersko-rumuńskie z dnia 1 stycznia 1938 roku.

Wyniki rozmowy

Byrnes - Bidault

PARYŻ (obsł. wł.). W związku z przeprowadzoną rozmową między ministrami Byrnesem i Bidault ogłoszono, że w rozmowie tej omówiono

sprawę układu finansowego oraz przyspieszenia prac nad zawarciem układu handlowego.

Dalsze krwawe rozruchy

w Indiach

LONDYN (obsł. wł.). W dn. wczorajszym w Bombaju na skutek wrogiej postawy oraz ulicznej grabieży i starć wzajemnych policja angielska zmuszona była strzelać do tłumów. Od niedzieli liczba zabitych wynosi 177 zabitych i 500 rannych. Aresztowa-

wano dalszych 140 osób. Również Kalkutta była terenem starć ulicznych. Wojska angielskie patrolują ulice. Liczba ofiar nieznana.

Wojska angielskie opuszczają Grecję

LONDYN (obsł. wł.). Rząd brytyjski zdecydował się wycofać swe wojska z Grecji. Wycofanie wojsk z Aten ma rozpocząć się w dniu 15-go września rb.

ATENY (obsł. wł.). Według ostatnio otrzymanych doniesień ewakuacja wojsk angielskich z Aten rozpoczęła się w dniu wczorajszym.

Mołotow wrócił do Paryża

PARYŻ (obsł. wł.). W dniu wczorajszym minister Mołotow wrócił do Paryża. W drodze z Moskwy zatrzymał się na krótko w Berlinie.

Byrnes w Berlinie

BERLIN (obsł. wł.). W dniu wczorajszym przybył na lotnisko w Tempelhofie minister Byrnes.

Odlot La Guardia

KOPENHAGA (obsł. wł.). Dyrektor La Guardia odjechał specjalnym samolotem do Londynu, skąd wraca do St. Zjednoczonych.

Spadek dewiz na giełdach

LONDYN (obsł. wł.). Na giełdzie londyńskiej nastąpił wielki spadek walorów. Również giełda nowojorska zanotowała spadek dewiz nieno-

towani tam od 16 lat. Przedsiębiorstwa oraz akcjonariusze ponieśli olbrzymie straty na skutek tego niespodziewanego spadku.

„Uprzejmy gest“

w stosunku do Polski

PRAGA (obsł. wł.). Miejska Rada Narodowa postanowiła ulicę Polską w Pradze nazwać ulicą Massaryka.

Jest to prawdopodobnie jeden z „uprzejmych gestów“ Czechów w stosunku do Polski.

Dekret o reformie szkolnictwa zrealizowany całkowicie stworzy organizację publicznego systemu oświaty i wychowania narodowego, a tym samym masy chłopskie i masy robotnicze otrzymają podstawowe wykształcenie, a szkoła polska stanie się podstawą demokratyzacji kultury i oświaty. A. Turczynowicz.

Arabowie ostrzegają

KAIR (obsł. wł.). W związku z oświadczeniem rządu brytyjskiego, że wydany nakaz aresztowania Wielkiego Muftiego jest w dalszym ciągu prawomocny, Arabowie ostrzegają,

że dzień aresztowania Wielkiego Muftiego będzie dniem ogólnego powstania Arabów przeciwko W. Brytanii.

Z „Warszawy w gruzach”

uczynimy znów

„Warszawę w kwiatach”

WARSZAWA (obsł. wł.). Prezydent miasta Warszawy ob. Stanisław Tołwiński wydał odezwę, którą w streszczeniu zamieszczamy.

Siedem lat mija od czasu, gdy osaczona przez wroga ze wszystkich stron Stolica bohaterską postawą w beznadziejnej walce z przeważającą potęgą bezwzględniego napastnika broniła honoru polskiego i budziła sumienie całego świata.

Na czele tej niezłomnej w oporze Warszawy — stał niezłomny rycerz, strażnik jej honoru, Prezydent Stefan Starzyński.

Nie opuścił Warszawy bohaterski Prezydent w jej nowych tragicznych dniach. Mógł bezpiecznie odlecieć ze straconej pozycji. Odmówił. Został, by dzielić nowe losy swej umiłowanej Stolicy, by dźwigać ją z gruzów. A sądził niebacznie, że z honorowym przeciwnikiem będzie miał do czynienia, a nie z mściwym, podstępym, germańskim karłem.

Akcja odbudowy stolicy

WARSZAWA (PAP). Biuro Odbudowy Stolicy przystąpiło do pracy remontowej i zabezpieczenia kamienic zabytkowych w Rynku Starego Miasta. Wywieziono już 5 tys. m³ gruzu z rynku, oraz przystąpiono do usuwania gruzów z ulic: Jezuickiej i Wąskiego Dunaju.

WARSZAWA (PAP). W odpowiedzi na apel ogłoszony przez Radę Narodową m. st. Warszawy do ochotniczej akcji odgruzowania ulic stolicy zgłaszają masowo swój udział coraz to nowe grupy społeczne z terenu miasta i całego kraju. Rejestrowane są również liczne indywidualne zgłoszenia.

W ciągu 2-ch pierwszych dni września wywieziono ogółem przeszło 1.000 mtr. sześć. gruzu. 30 osób ze spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Przasnyszu w ciągu jednego dnia poza porządkowymi pracami wywiozło własnym autem około 20 m sześć. gruzu.

Grupa 80 mieszkańców bloków mieszkalnych przy ul. Niemcewicza 9 i ul. Grójeckiej 42 w pierwszym dniu uporządkowała całkowicie skwer na placu Starynkiewicza między ul. Nowogrodzką i Al. Jerozolimskimi, przekopując trawniki i wywożąc gruz dwoma samochodami, dostarczonymi przez BOS.

Na pl. Trzech Krzyży wydatną pracą przy uprzątnięciu wszystkich pozostałych skwerów i usuwaniu gruzów z chodników oraz złomu odznaczyły się zespoły PPS i PPR.

Pracownicy tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu w Tomaszowie Maz. pospieszili zadeklarować dzienny zarobek na rzecz odbudowy, zgłaszając jednocześnie 100 pracowników do odgruzowania ulic. Poza tym zgłosiła 600 robotnikodniówek Komenda Garnizonu m. st. Warszawy. Szkoła im. Konarskiego 200 osób, Pastw. Gimn. i Liceum im. Tomasza Zana w Pruszkowie 200 osób, Zakład Opiek. Wych. J. Klawerowej — 15 dziewcząt, szkoła Górskiego, pierwsze Miejsk. Gimnazjum i Liceum im. gen. Sowińskiego i inne.

Związki zawodowe codziennie dostarczają około 300 osób do pracy przy odbudowie Warszawy.

„Warszawa w kwiatach”! Rzucone przez Prezydenta Starzyńskiego hasło realizowało się wolą tysięcy Obywateli, prześcigających się w upiększaniu swego osobistego zakątka, by stworzyć piękną całość.

Dziś „Warszawa w gruzach” cześci pamięć Prezydenta Stefana Starzyńskiego oddając hołd wszystkim Jego zasługom: i jako Wielkiego Budowniczego i jako Niezłomnego Obrońcy. Pragnąłbym, by wielkie umiłowano

nie Stolicy, jakie przenikało działalność Tragicznego Wielkiego Prezydenta, przelało się w serca wszystkich obywateli Stolicy w dobie, gdy wypadło nam ją dźwigać z gruzów, by hołd, jaki pragniemy złożyć pamięci Prezydenta Stefana Starzyńskiego, wyraził się w niezłomnej służbie dziełu Odbudowy Stolicy. Bądźmy szczególnie ofiarni w dokonywanych tego dnia zbiórkach na rzecz odbudowy Warszawy.

Czy macie tu bombę atomową?

RZYM (SAP). Grupie dziennikarzy rzymskich i amerykańskich zwiedzających w Neapolu wielki lotniskowiec „Franklin Roosevelt”, udzielił wywiadu admirał John H. Cassady, podkreślając, że obecność floty amerykańskiej na Morzu Śródziemnym nie ma znaczenia politycznego i nie ma związku z wyborami w Grecji.

Admirał Cassady dodał: „Flota nie ma zamiaru udać się do Turcji ani Triestu, ale nieraz bywa, że zmienia

się trasę i zajeżdża do innych portów, niż się zamierzało. „Roosevelt” i niektóre okręty opuszczają Neapol 3 września.

Na zapytanie jednego z dziennikarzy włoskich, czy na lotniskowcu jest broń, admirał prosi, żeby mu nie zadawać tego rodzaju pytań. Gdy ten sam dziennikarz spytał się, czy nie ma na okręcie bomby atomowej, admirał odrzekł, że nie może udzielić odpowiedzi.

Socjaliści greccy protestują

PARYŻ (obsł. wł.). Przewódca socjalistów greckich oświadczył, że socjaliści nie mogą uznać przeprowadzonego plebiscytu i jego wyników. Plebiscyt odbył się w atmosferze terroru i gwałtu, a wynik jego został sfalszowany.

Ludobójca skazany na śmierć

KRAKÓW (obsł. wł.). W dniu wczorajszym o godz. 16 Najwyższy Trybunał w Krakowie wydał wyrok mocą którego Amon Leopold Goeth został uznany za winnego wszystkich zbrodni objętych aktem oskarżenia i skazany na karę śmierci.

Minister Informacji i Propagandy ustępuje ze swego stanowiska

WARSZAWA (SAP). Minister Informacji i Propagandy, St. Matuzszewski złożył dziś na ręce Prezesa

Rady Ministrów, Edwarda Osóbki-Morawskiego, prośbę o dymisję.

Która nazwa prawdziwa?

ŚLUPSK (ZAP). Małe miasto portowe w powiecie słupskim u ujścia rzeki Słupi posiada prócz dawnej niemieckiej nazwy Stolpmünde jeszcze 4 oficjalne nazwy polskie. Tak więc stacja kolejowa nazywa się Ustka, Zarząd Miejski twierdzi, że jest w Postominie, poczta bije stemple z

nazwą Nowy Słupsk, a spotyka się też nazwę Słupioujście.

Zaznaczyć należy, że władze samorządowe już od ub. roku interweniowały w tej sprawie przez Urząd Woj. Gdański w Ministerstwie Ziemi Odzyskanych, lecz narazie bez skutku.

Z Pomorskiej Wystawy

Jak się dowiadujemy, Pomorska Wystawa Przemysłu, Rzemiosła i Handlu w Bydgoszczy zostanie nieodwołalnie zamknięta w niedzielę 15 września br.

Zamknięcie Wystawy będzie miało charakter uroczysty. W dniu tym

w sali OKZZ (Strzelnica) odbędzie się okolicznościowa akademie, podczas której wręczone zostaną medale i dyplomy uznania dla wystawców i organizatorów oraz pracowników Wystawy.

Nowa katastrofa

NOWY JORK (obsł. wł.). W stanie Nevada na linii San-Francisco—Nowy Jork nastąpiła katastrofa samolotu na skutek czego 20 osób zostało zabitych, a 2 ranne.

Stany Zjednoczone śpieszą z pomocą Arabom

WASZYNGTON (obsł. wł.). Stany Zjednoczone rozważają sprawę udzielenia pożyczki państwu arabskiemu.

Wyniki bomby atomowej

NOWY JORK (obsł. wł.). Urzędowe koła amerykańskie podały oficjalne wyniki strat poniesionych na skutek wybuchu pokazowego 2 bomb atomowych. W pierwszym wybuchu zginęło 20%, a w drugim 60% zwierząt umieszczonych na okrętach i lądzie.

Przyjeżdżają..

ZEBRZYDOWICE (obsł. wł.). W dniu wczorajszym na stację Zebrzydowice przybył pociąg przywożący ze strefy amerykańskiej 100 nowych przestępców niemieckich, którzy zostali odwiezieni do Warszawy.

Prawo rzeczowe

WARSZAWA (obsł. wł.). Na odbytych ostatnio posiedzeniach Komisji Prawniczej przy Ministerstwie Sprawiedliwości przyjęte zostały projekty dekretów o prawie rzeczowym i prawie o księgach wieczystych, opracowane przez Departament Usta-

wodawczy Ministerstwa Sprawiedliwości. Prawo rzeczowe zakończy cykl dekretów z zakresu unifikacji prawa cywilnego, wielkiego historycznego dzieła, jakiego podjął się Rząd Jedności Narodowej i które zrealizował w wyjątkowo krótkim czasie.

Biskupi niemieccy przeciw faszyzmowi

FULDA (ZAP). W Fuldzie odbyła się konferencja biskupów niemieckich z udziałem 3 kardynałów, 3 arcybiskupów oraz 15 biskupów. W wydanym liście pasterskim p.t. „Ratujcie rodzinę!”, który ma być odczytany w dwie następne niedziele we wszystkich kościołach, biskupi niemieccy mówią o wniknięciu faszyzmu do rodziny i niebezpieczeństwie, jakie grozi rodzinie ze strony hitleryzmu.

Dają oni też wyraz głębokiemu ubolewaniu z powodu wzrastającej liczby rozwodów.

Rakiety świetlne nad Grecją

LONDYN (obsł. wł.). Premier Tsaldaris oświadczył, że od kilku dni ludność grecka zauważyła na niebie przelatujące tajemnicze rakiety świetlne nieznanego pochodzenia.

Przed konferencją palestyńską

LONDYN (obsł. wł.). Minister wraca do Londynu by wziąć udział w konferencji palestyńskiej. Konferencja zostanie otwarta przez premiera Attlee, który wygłosi dwa przemówienia: jedno dla Żydów i drugie dla Arabów.

Nie było wypadków z ludźmi na „Świecie Lotnika”

Po niedzielnych pokazach lotniczych rozeszły się w Bydgoszczy pogłoski, jakoby paru skoczków uległo ciężkim obrażeniom wskutek nieotwarcia się spadochronu. Pogłoski te wynikały wskutek tego, że niektórzy z widzów uważali zruty (worki z materiałami) za ludzi.

Należy stwierdzić, że podczas pokazu najmniejszego wypadku z ludźmi nie było i wszyscy biorący udział w pokazie desantu żołnierze wyładowali cało i zdrowo.

RYTM KUJAW

Przed „Dniem Spółdzielczości”

„Pracownik w ruchu spółdzielczym jeszcze niedawno, jeszcze w okresie przedwojennym, należał do typu pracownika upośledzonego. Dzisiaj sytuacja zmieniła się zasadniczo.

Ruch spółdzielczy jest jedną z form umacniających ten wielki przełom, jaki naród nasz przeżywa, w jaki wstępuje nasz kraj i jaki jeszcze leży przed nami. W ruchu spółdzielczym państwo demokratyczne znalazło naturalne, właściwe oparcie dla tych ideałów społecznych i gospodarczych, jakie demokracja uznaje i pragnie wcielić w życie.

Ruch spółdzielczy wychowuje nowy typ obywatela, obywatela, który dobro społeczne, dobro ogółu pragnie cenić wyżej nad własny interes indywidualny.

(Z przemówienia Prezydenta Bolesława Bieruta).

Pow. wrocławski

Z POSIEDZENIA POW. RADY NAR. Dnia 3 bm. w sali konferencyjnej Starostwa odbyło się posiedzenie Powiatowej Rady Narodowej.

Na posiedzenie przybyło 44 radnych i 4-ch członków Wydziału Powiatowego.

Posiedzenie zagał przewodniczący PRN ob. Stanisław Kozyra, odbierając ślubowanie od 3-ch nowych członków PRN.

Po odczytaniu porządku dziennego i przyjęciu protokołu z poprzedniego zebrania przystąpiono do obrad.

Po uchwaleniu i przyjęciu regulaminu Pow. Rady Narodowej, przystąpiono do wyboru 3-ch członków Prezydium PRN.

Na miejsce ustępujących członków Prezydium PRN powołani zostali ob. ob. inż. insp. Konwicki (PPS), lek. weterynarii T. Fabianowski (SD) z Lubrańca i L. Szymański (PPR) z Brześcia Kujawskiego.

Z kolei uchwalono regulamin Komisji Kontrolującej PRN.

Delegatem do Wojewódzkiej RN wybrany został na miejsce ustępującego członka ob. Sobczyński ob. insp. I. Konwicki.

Przedwojenny budżet Wydziału Powiatowego wahał się w granicach od 900 tysięcy zł. do półtora miliona zł.

Budżet na rok 1946 — wynosi 5.220.297 zł. Budżet administracyjny obejmuje poszczególne budżety jak to: drogowy, pożarniczy, weterynaryjny, szkoły rolniczej w Starym Brześciu i zdrojowisko „Wieniec”.

W sprawie uchwalenia taksy za podwoje postanowiono: od 1 konia za 1 km. 5 zł. od pary — 10 zł. z zastosowaniem pobierania postojowego 10 zł. za godzinę.

Starosta powiatowy ob. K. Kubski złożył sprawozdanie na temat akcji żniwnej, świadczeń rzeczowych, subskrypcji PPOK oraz przydziału koni z UNRRA.

W wolnych wnioskach przew. ob. St. Kozyra podał do ogólnej wiadomości, że z dniem 5 bm. upływa ostateczny termin wpłacania rat pożyczki Odbudowy Kraju. W dalszym ciągu swego przemówienia podał do wiadomości obecnym, że Powiatowy Komitet PPOK przemianowany został automatycznie na Pow. Komitet Odbudowy Stolicy. Do Komitetu odbudowy winni wejść wszyscy przewodniczący Rad Narodowych.

Z kolei zabrał głos ob. Lewandowski, który udzielił wyjaśnienia, że Komitet Odbudowy Stolicy wydał już odpowiednie zarządzenia na terenie powiatu wrocławskiego i akcja w myśl zaleceń jest przeprowadzana. Została również zorganizowana akcja zbiórkowa.

Na zakończenie mówca podkreślił, że ze względu na to, iż Rady Powiatowe są trzonem organizacyjnym, winne znaleźć się w Komitecie Odbudowy Stolicy.

Po 7-o godzinnych obradach posiedzenie zamknięto. (md.)

**Czytajcie
Gazetę Kujawską**

Kronika

Kino „BALTYK” Dama z Malakki film produk. fracuskiej	Dzisiaj SOBOTA 7 WRZEŚNIA Melchiora bł.	Kalendarzyk słowiański Domasławy Słowo: wchód o godzinie 4.56 zachód o godzinie 18.12
--	---	--

KARETKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piłsa XI Nr. 8, tel. 13-32 W godzinach pozabiurowych i w nocy⁶ Dom Noclegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Makochoński, Kilińskiego 7a. DYŻURY APTEK: Dziś Stary Rynek. Nr. tel. Straży Pożarnej — 12-34.

W lusterku

Warszawo!

Dużo jest wierszy, dużo słów padło o Tobie — miasto bohaterskiej męki, gdzie czyn się znaczyl niezmierną chwałą na brukach ulicznych i w domu wnekach.

Dziś cała Polska składa Ci ofiarę, byś pełni życia mogła zakwitać; w Twoich nowych domach żyje miłość stara, Ty Pierwsze Miasto Rzeczypospolitej!
Agapit.

WŁOCŁAWEK—WARSZAWIE.

W niedzielę, dnia 8 bm. Komitet Odbudowy Warszawy we Włocławku organizuje zbiórkę uliczną na ten cel. Pamiętajcie o składaniu ofiar na odbudowę stolicy.

PRZEDŁUŻENIE SUBSKRYPCJI PPOK.

Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że płatność zaległych rat subskrypcyjnych na PPOK, jak i ostatniej raty płatnej do dnia 5 września rb., przedłuża się do dnia 30 września rb. włącznie.

Wszyscy subskrybenci pożyczki, którzy skorzystali z możliwości rozłożenia należności za pożyczkę na spłaty ratalne, we własnym interesie powinni uregulować niewpłacone jeszcze kwoty tak aby cała suma subskrybowana przez nich była pokryta do dnia 30 września rb.

Nieuiszczenie całej należności za subskrypcję do tego terminu spowoduje stosownie do art. XII dekretu z dnia 21 grudnia 1945 r. o upoważnieniu Ministra Skarbu do wypuszczenia Premiowej Pożyczki Odbudowy Kraju 1946 roku (Dz. U.R.P. Nr. 2, poz. 11 z roku 1946) przepadek sum wpłaconych. Żadne obligacje na sumy przepadłe wydawane nie będą. (SAP).

Nie w blasku neonów, lub tysiącznych świateł, ale w nikłej szacie opromienionych bohaterskimi czynami ruin staje przed nami stolica Polski. Nie przyciąga być może oczu, ale budzi oddźwięk w sercu każdego prawego Polaka. Piękno jej zawarte zostało w czynie ukoronowanym bohaterskim tragizmem Powstania. Nie prosi o jałmużnę, ani o wsparcie, bo ma prawo domagać się od nas pracy i ofiary, jakżeż nikłej wobec tego co sama przeszła.

Dziś winniśmy spojrzeć na Warszawę innymi niż przed wojną oczyma. Z jednej strony musimy dostrzec piękno wewnętrzne z drugiej nurt życia, który płynie potężnie na drodze ku nowemu, odrodzonemu istnieniu. Wyczuwamy nieraz podświadomie tętno tego rytmu, bijącego warkotem maszyn fabrycznych, zgrzytem kielni, sypiącego pyłem oczyszczanych ruin, drgającego życiem zbiorowym, w wydarzeniach dnia powszedniego, w słowach, w sztuce, w naszej kulturze narodowej, w umysłach i sercach.

Z tą świadomością cały Naród przystąpił do odbudowy stolicy, z tą świadomością rozpoczyna okres wy-

ODZNACZENIE PRACOWNIKÓW

W środę, dnia 4 bm. w fabryce C. Klauke odbyła się miła uroczystość odznaczenia trzech pracowników tej fabryki srebrnymi Krzyżami Zasługi. Odznaczeni zostali ob. ob.: Kujawa Feliks, Rosiński Karol, Biczak Feliks za poniesione zasługi przy odbudowie fabryki. Odznaczonych udekorował Naczelny Dyrektor Zjednoczenia ob. inż. Włyński Jan, który w swym przemówieniu podziękował odznaczonym i wszystkim pracownikom fabryki z dyrektorem Józefem Szymborskim na czele, którzy przyczynili się do produktywności pracy.

Dalej podkreślił w swym przemówieniu ob. inż. Włyński, że Włocławska Fabryka C. Klauke na ogólną ilość siatki drucianej przeznaczonej na eksport jest w stanie zaspokoić rynek w jednej czwartej ogólnej produkcji 22 fabryk.

Miło usłyszeć, że fabryka C. Klauke uzyskała już produkcję przedwojenną a wkrótce ją przewyższy.

Uroczystość została zakończona podwieczorkiem, na który byli zaproszeni delegaci oddziałów i przedstawiciele partii PPR i PPS, którzy w treściwych, krótkich słowach złożyli powinszowania odznaczonym.

Należy podkreślić jeszcze, że Dyrekcja wraz z Radą Zakładową pracuje nad otwarciem świetlicy fabrycznej. (JB).

ZUCHWAŁY NAPAD.

Na sklep spółdzielczy mieszczący się przy ul. Kaliskiej 44 dwaj nieznanymi osobnikami dokonali zuchwałego napadu.

Po sterroryzowaniu personelu bandyci zrabowali z kasy 20 tysięcy złotych i zbiegli.

Sledztwo organów MO. nie dało dotychczas wyniku. (md.)

Andrzej Gryf

Serce Polski

Kiedy pod uderzeniami zbrodniczych bomb niemieckich padały mury kamienic Warszawy, całe społeczeństwo polskie przeżywało głęboko te chwile.

Lecz już w owych dniach pełnych dziejowego tragizmu, w umyśle każdego kielkowała myśl odbudowania zniszczonych murów, ujęcia w kształty materialne tego życia, które mimo niszczycielskiej działalności pocisków pulsowało w naszej stolicy.

Pruski złoczyńca wyprowadził z Warszawy wszystkich mieszkańców, skazał ich na poniewierkę i tułaczkę, katował w obozach.

A jednak wśród zatarasowanych ulic bohaterskiego miasta, z pustych wnek okiennych przezierają życiodajne promienie przetrwania w ostatnim najcięższym okresie, aby odrodzić się znów i rozkwitnąć.

Przebrwała miłość wielka do ukochanego grodu, ujawniła się żywotność polska, stając się myślą prze-

wodnią, która zespala i jednoczy, bo przywiązanie i kult dla Warszawy nie tylko nie utraciły swej mocy i uroku, ale okrzepiły i spotęźniały.

I oto stanęliśmy do odbudowy miasta niemającego równych sobie pod względem dziejowym. Mimo szeregu trudności, mimo przeszkód, a nawet odruchów wrogich niektórym jednostek, Naród Polski stanął do pracy dnia codziennego, z godziny na godzinę, pracy szarej pozornie, a jednak jaśniejącej blaskiem osiągnięć. Pracą tą jest odbudowa zniszczonego kraju, a w kraju tym stolicy.

Dziś nie szukamy piękna w kształtach murów Warszawy, bo dopiero je tworzymy, ale dostrzegamy wszyscy ten majestat walki z barbarzyństwem, majestat, który w chwilach próby poniżenia rósł i potęźniał. Miłość nasza do stolicy stała się jakby dojrzała, nabrała głębi zrozumienia, przesycała się świadomością wydarzeń.

siłku zwiększonego na rzecz Warszawy.

Wśród wielu zadań jakie mamy do spełnienia, niech szare troski codzienne nie przysłaniają nam tego wzniosłego celu.

Jeszcze jedna ofiara! — powie być może niejeden.

Tak, o ile to można nazwać ofiarą. Bo istnieje ogrom zadań do wypełnienia, których ukoronowaniem jest byt całego Narodu. Walczyć o ten byt ma prawo ten, kto pojmie swoją rolę należycie i nie oglądając się na błyskotliwość osobistych korzyści potrafi stanąć do wspólnego wysiłku. Nie kieruje nami mroczna żądza odwetu na niemieckim barbarzyńcy. Przyswieca myśl twórcza umocnienia długotrwałego pokoju.

Godzina, po godzinie, dzień po dniu będziemy Ci składać nasze drobne ofiary, Warszawo, pomni Twojego bohaterstwa, przelanej krwi i tysięcy ofiar!

Będzie to dar skromny, ale przejaw skarbu wielkiego — jedności naszego społeczeństwa, nad którym jaśnieją drogi przeznaczenia Narodu Polskiego!

Wrzesień — stałym miesiącem odbudowy Warszawy

R. K. S. „ORZEŁ“ ZWYCIEŻA.

Niedziela 1 września 1946 r. została wykorzystana przez kierownictwo RKS „Orzeł“ dla propagandy sportu wrocławskiego, mas społeczeństwa wrocławskiego, organizując spotkanie bokserkie z WCKS „Gryf“ — Toruń i piłkarskie z Oficerską Szkołą Artylerii „Osa“ — Toruń.

O godz. 14-ej Boiska Państw. Lic. i Gimn. Mech. Elektr. zapełniło się liczną publicznością. Pomysł zorganizowania meczu na wolnym powietrzu był niezwykle szczęśliwy. Przynajmniej publiczność nie odchodziła od kasy z braku miejsc i nikt się zbytnio nie pocił.

Rewelacją spotkania byli niewątpliwie bracia Bretes Stefan i Henryk, którzy przez krótki okres treningów zrobili kolosalne postępy. Na specjalne wyróżnienie zasługuje Bretes Stefan, który pokonał zupełnie wyraźnie byłego mistrza Polski Krzezińskiego.

Dalej Rostolski z bokserem, który ma już wyrobioną markę na Pomorzu uzyskał przekonujące zwycięstwo. Krysiak niezawodził i w tym spotkaniu pomógł wyraźnie mistrza juniorów Pomorza — Sikorę. Roman-towskiego ujrzelśmy w tym sezonie poraz pierwszy i trzeba przyznać nie zawodził on naszego zaufania. Przeciwnik jego długo przypominał sobie mecz z Włocławkiem. Trudno coś powiedzieć o Pańkowskim. Znokautował swego przeciwnika stanowczo za szybko (21 sekund) tak że nie jesteśmy w stanie ocenić jego obecnej formy. Malinowski i Konarzewski tym razem zawiedli.

A oto wyniki techniczne:

Waga musza: Malinowski (Orzeł) wysoko przegrywa na punkty ze Stasiakiem (Gryf), waga kogucia: Rostolski (Orzeł) po równorzędnej walce wygrywa z Grabowskim (Gryf), waga piórkowa: Bretes Stefan (Orzeł) wygrywa z Krzezińskim. Sędzia ringowy ogłasza wynik remisowy jedynie dlatego, bo kierownik drużyny toruńskiej grozi opuszczeniem ringu, oficjalnie zwyciężył Bretes i te punkty są miarodajne), waga lekka: Krysiak „Orzeł“ stacza piękną na wysokim poziomie technicznym stojącą walkę z Sikorą (Gryf) zwyciężając wyraźnie na punkty, waga półśrednia: Konarzewski „Orzeł“ remisuje z Jarosem „Gryf“. Ten ostatni bije nieczysto i otrzymuje dwukrotne ostrzeżenie za bicie po „puść“, waga średnia: Bańkowski „Orzeł“ po krótkiej wymianie ciosów nokautuje swego przeciwnika, waga półciężka: Bretes Henryk „Orzeł“ stacza najpiękniejszą walkę dnia ze Zmorzyńskim (Gryf). Sędziowie punktowi nie stanęli tu zupełnie na wysokości swego zadania, dając niesłusznie zwycięstwo toruńczykowi. Publiczność długo manifestuje swe niezadowolone okrzykami i gwizdami, waga ciężka: Romantowski „Orzeł“ bije wyraźnie swego przeciwnika — Jędrzejewskiego „Gryf“.

Wynik spotkania 11:5 dla RKS „Orzeł“ — Włocławek. Sędziował w ringu: ppor. Dyżewski Tadeusz. na punkty: ob. ob. Moszczyński i Romantowski.

O godz. 17,30 piłkarze RKS „Orzeł“ zgotali miłą niespodziankę. Po tytuł dotychczasowych niepowodzeniach zdołali wreszcie osiągnąć cenne i pełne zwycięstwo.

„Osa“ zeszła z boiska pokonana w stosunku 3:0 (1:0). Strzelcami zwycięskich bramek byli: Krzysiak, Czerviński, Kozłowski. Czwartej bramki uzyskanej przez Rzeczkowskiego sędzia nie uznał. Gra stała na wysokim poziomie i obfitowała w wiele emocjonujących momentów.

Prowadzona była szambo. Sędziował na poziomie ob. Marciniak.

Tak się szczęśliwie złożyło, że obydwaj zwycięstwa zbiegły się z zmianą nazwy klubowej z KS „Celuloza“ na RKS „Orzeł“.

W dniu 1 września RKS „Orzeł“ dobrze zapisał się na kartach sportowych zwycięstw Włocławka. Oby tak było zawsze. „tedy“

SAWAN I WYSOCKA WE WŁOCŁAWKU!

Znani nam wszystkim dobrze artyści warszawscy Wysocka i Sawan goszczą znów w naszym mieście. Dziś w sobotę i w niedzielę ujrzymy ich na scenie naszego Teatru w najnowszej sztuce angielskiego kpiarza Bernarda Shawa p. t. „Po co daleko szukać“.

Impreza zapowiada się doskonale. Miejsca będą znów wyczerpane. Bilety są w przedsprzedaży w kasie Teatru.

Przedstawienia odbędą się o godz. 8-ej wieczorem.

W niedzielę, dnia 8 września r. b. przedstawienie popularne o godz. 5. Bilety zniżkowe można nabyć za okazaniem legitymacji Pow. Rady Zw. Zawodowych.

Podziękowanie

W związku z poborem rocznika 1925, powstał we Włocławku Komitet Obywatelski, który postawił przed sobą zadanie, patronowania tym, których Państwo powołało do wypełnienia najszlachetniejszego obowiązku wobec kraju. Kierownictwo organizacyjne Komitetu spoczywało w rękach obywateli: ob. Chołaczkiwicza Ignacego, ob. Starosty Bolesława i ob. Tomaszewskiego Jana. Przybywających do Włocławka poborowych Komitet Obywatelski gościł w świetlicy, urządzonej przy ul. Łazienkowej.

W pięknie udekorowanych, portretami i zieloną, salach, spędzali poborowi czas, pozostając im do wyjazdu do formacji.

Za pełną, obywatelskiego poświęcenia pracę społeczną w związku z tym wykazaną, pozwalamy sobie imieniem Komisji Poborowej złożyć podziękowanie Kierownictwu Komitetu, w szczególności Obywatelom: Chołaczkiwiczowi i Staroście za sprawne zorganizowanie zaopatrzenia poborowych w dodatki, bezpłatnie przelania w bufecie świetlicy, ob. Tomaszewskiemu za piękną ideowo przeprowadzoną pracę, młodzieżowej sekcji oświatowej wśród poborowych, kapelmistrzowi i zespołowi orkiestry Celulozy za codzienne koncerty w świetlicy, naczelnikom powiatowych wydziałów wojskowych ob. ob. Markiewiczowi, Hiszpańskiemu, Wiśniewskiemu, Lisieckiemu, miejscowemu redaktorowi „Robotnika Pomorskiego“ ob. Lipińskiemu, ob. Gałęziowskiemu, ob. Krystynie Szezepaniak i tym wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób pracują swą czy zycielnością przysłużyli się pomocy Komitetowi.

Szczególnie podkreślamy obywatelski trud Ligi Kobiet z Obywatelką Prezydentową Kubecką i ob. Suską na czele, które w pracę swą włożyły tyle serdecznego zainteresowania, że zjednały sobie gorące uznanie wszystkich tych, którzy przeszli przez świetlicę w „Sokolni“.

Za Komisję Poborową przy R.K.U. we Włocławku

(—) Hoffman Zygm., kpt., Pełn. DOW. III.
(—) Zygmunt St., mjr. — Kom. R.K.U.

TENTURE

poleca

KSIĘGARNIA POWSZECHNA

Włocławek, ul. Brzeska 4.

Rolniku!

Chcesz mieć piękne i bogate zbiory?

Zaprawiaj ziarno siewne suchą zaprawą

ZIARNIK

MARKI „AZOT“ w JAWORZNIE

uodporniająca ziarno przeciw chorobom, jak i szkodnikom

DO NABYCIA

w Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego

HURTOWNIA WOJEWÓDZKA Nr. 1 — Warszawa

ODDZIAŁ WŁOCŁAWEK

ul. Szczęśliwa Nr. 2,

Telefon 16-06

1656

KĄCIK dla gospodyń

PLACEK Z CZERSTWEGO CHLEBA

0,75 kg świeżych owoców, 0,25 kg kostek suchego chleba (dobrze jeśli są ładnie pokrajane), 3 łyżki stołowe mleka, trzy łyżki stołowe cukru. Owoce rozenieść lub utrzeć i wymieszać z cukrem. Naczynie, w którym będzie pieczony ten placek ułożyć owoce, pokryć je chlebem, zalając mlekiem i posypać cukrem. Piec w gorącym piecu 20—30 minut.

JAK PRYZRZĄDZĄĆ DORSZA?

W związku ze wzmocnionymi połowami ryb morskich i dostawami ich na rynek konsumpcyjny, podajemy szereg przepisów przyrządzenia smacznego dorsza.

DORSZ Z WODY

Porcja na 3 osoby:
1 kg dorsza, 1 marchewka, 1 pietruszka, 1 cebula średniej wielkości, bobkowy liść i pieprz do smaku, 1 łyżka stołowa maki, 2 dkg tłuszczu, najlepiej masła, kwasek cytrynowy lub ocet do smaku.

Dorsza obmyć, oprawić na 1 godzinę zamoczyć, następnie zagotować i starszą wodę odlać. Dorsza w całości lub pokrajanego na porcje (grzbietu nie wyjmować) włożyć do garnka i zalać niezbyt wielką ilością wody. Gotować na wolnym ogniu niezbyt krótko, tak, aby biało się dokładnie ścięło. Po ugotowaniu ostrożnie wyjąć i zalać sosem.

DORSZ Z WODY Z JAJKIEM.

1 pęczek włoszczyzny, 1 bobkowy liść, kilka ziarenek angielskiego ziela i pieprzu, 1 jajko, 5 dkg masła i 1 kg dorsza.

Dorsza nasolić iskropić rozcieńczonym kwasem cytrynowym i gotować na smaku z jarzyn i korzeni. Po ugotowaniu wyjąć z wody, posypać masłem roztopionym i posypać drobno usiekany jajkiem, ugotowanym na twardo. W ten sam sposób ugotowanego dorsza można podawać zamiast z jajkiem, z różnymi sosami.

DORSZ DUSZONY Z JARZYNAMI

Pęczek włoszczyzny, 1 kg dorsza, 8 dkg masła, sól, kwasek cytrynowy.

Dorsza oprawić, podzielić na kwadrantki, posolić i skropić rozcieńczonym kwasem cytrynowym. Jarzyny posiekać drobno, jak na makaron, włożyć na dno rondla kawałek masła, warstwę posiekanych jarzyn, przełożyć warstwą kawałków dorsza, znów układać warstwami jarzyny i rybę. Na wierzchu masło. Przykryć pokrywą i dusić około pół godziny.

DORSZ W MLEKU

Świeży lub solony dorsza po oprawieniu i skropieniu kilkakrotnie w wodzie, zmieniając ją często. Następnie zagotować w kilku wodach po razie. Nalać czystą wodą, dodając mleka tak, aby go ledwn pokrywało i ugotować. Podawać z sosem pomidorowym lub śmietanowym.

OGŁOSZENIE

Wydział Aprowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości, że wszyscy zarejestrowani w sklepach rzeźniczych powinni wykupić mięso i dorsze suszone w ostatecznym terminie 11, 12 i 13 września b.r.

Kto nie zastosuje się do powyższego terminu, wyżej wymienionych produktów nie otrzyma.

Jednocześnie podaje się do wiadomości, że dodatkową rejestrację na mięso i dorsze suszone przyjmuje Spółdzielnia Rzeźniczo-Wędliniarska — ul. Piarackiego 1. (1821)

ZASTĘPCA NACZ. WYDZ. A MIASTA

St. Kasprowicz

Wytwórnia Pasty do Obuwia i Podłóg

„GRY-STRZE-WO“

w Włocławku

ul. Cyganka 24, tel. 16-45

produkuje pastę PERLA w 5 ciu kolorach, AMIGO czarna, terpentynową parkietową PERLA oraz podłogową w 4-ch kolorach.

Za nasze pudełko 1/2 kg. od pasty podłogowej płacimy 10 złotych

1774

Ogłoszenia drobne

Dnia 2. 9. br. na drodze Bulwary do ulicy Karnkowskiego zgubiono czarny portfel damski oraz buciak (koturn). Znalazcę prosi się o zwrot za wynagrodzeniem. A. Szablowska, ul. Karnkowskiego 15. (1812.)

HURTOWNIA Galanteryjna Feliks Aszyk Łódź, Nowomiejska 5. Poleca wszelką drobną galanterię, bieliznę, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny niskie. Prowincja za zaliczeniem. (1739)

Koncesjonowane Kursy kroju, szycia i modelowania A. Olszewskiej-Kuntze z Warszawy. Nauka obejmuje dział: sukniowy, okryciowy, dziecięcy i bielizniany, kurs czeladniczy-mistrzowski. Zapisy uczenie: Włocławek, Zduńska 5. (1760)

KUPIĘ SZAFĘ (garderobę) trzydziwową w dobrym stanie. Oferty dla „A. D.“ w adm. „Gazety Kujawskiej“. (1815.)

POMOCCNICA domowa potrzebna do dwojga ludzi — dobre traktowanie — oddzielny pokój. Potrzebne świadectwa. Grodzka 28, telefon 14-32. (1819.)

PRACOWNIA KRAWIECKA przyjmuje wszelkie zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. Ceny bardzo przystępne, wykonanie solidne i terminowe oraz gotowe ubiory na miejscu. Włocławek, Piekarska 10, sklep frontowy. J. STASIAK.

SPRAWDZ SWOJE SZCZĘŚCIE w nowootwarłej kolekturze W. Młotkowski. Włocławek, ul. Łęska 56. (1814.)

UNIEWAŻNIAM kartę odzieżową na nazwisko Jan Moraczewski, zam. Włocławek, Karnkowskiego 47. (1818.)

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty: dowód tożsamości, kartę rejestr. R.K.U. oraz kartę rowerową na nazwisko: Makulewicz Julian, Leśna 46. (1813.)

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną R.K.U. na nazwisko: Kisielewski Józef, zam. wieś Główna, gm. Chalin, pow. Lipno. (1811.)

ZGUBIONO portfel wraz z dowodem osobistym na rogu ul. Smolnej i Kaliskiej na nazwisko: Kobus Jan, wieś Guźlin, gm. Wieniec pow. Włocławek. Znalazcę proszony o zwrot do Policji Obywatelskiej POW 1. (1816)

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z dni świąt. Maszynopisy nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne.

WYDAWCZA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

E - 12663

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4.

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości i szpalta po 5 zł. reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.